

PRILAGODBA NA VRTIĆ

Polazak u jaslice, odnosno, vrtić za svako dijete predstavlja veliku promjenu u životu. Dijete dolazi iz obitelji gdje se osjeća sigurno, u njemu nepoznatu sredinu, među nepoznate osobe. Potrebno je određeno vrijeme tijekom kojega se dijete prilagođava novoj sredini, upoznaje odgojiteljice i nove prijatelje.

Svakodnevnim dolaskom u vrtić dijete će naučiti slijed radnji (dolazak u vrtić – odlazak roditelja – boravak u grupi – povratak roditelja i odlazak kući). Na toj osnovi dijete gradi povjerenje u roditelja, odnosno stječe sigurnost u roditelja koji će doći po njega i odvesti ga iz vrtića u sigurno okruženje doma.

Svako dijete prolazi kroz razdoblje prilagodbe, samo što se neka djeca prilagođavaju brže (za samo nekoliko dana), a drugoj djeci je potrebno duže vrijeme (i do 2 mjeseca). Neka djeca reagiraju burnije, a neka i ne pokazuju veće promjene u ponašanju. Promjene u ponašanju tijekom prilagodbe djeteta su prolazna pojava i dobro je biti pripremljen na njih, kako bi djetetu mogli što bolje pomoći.

KAKO PRIPREMITI DIJETE ZA POLAZAK U JASLICE/VRTIĆ

KAKO SE DJECA PONAŠAJU TIJEKOM PRILAGODBE

Neka djeca otvoreno negoduju, redovito burno kod rastajanja s roditeljima, plaču, odbijaju komunikaciju. Ne prihvataju i otvoreno se bune protiv nove situacije. Treba napomenuti da je trenutak rastanka krizni trenutak i da se većina djece nakon što roditelj ode primiri i zaigra. Neka djeca prve dane ulaze u sobu bez otpora, zainteresirana za nove igračke, da bi se otpor pojavio treći dan ili idući tjedan, kada shvate da je odlazak u vrtić svakodnevan, a u njemu se ne osjećaju još sigurno. Burno reagiraju obično mlađa djeca. Starija će poslušno ući u sobu, ali će veći dio dana šutjeti, stajati pokraj vrata, odbijati komunikaciju s odgojiteljicom ili drugom djecom.

Ponekad dijete u jaslicama/vrtiću odbija jesti, teško se uspavljuje, nemirno spava i inače je plačljivo bez vidljivog razloga. Neka djeca reagiraju regresijom u ponašanju. Dijete koje je prohodalo opet pribjegava puzanju, dijete koje je nedavno uspostavilo kontrolu stolice, sada opet obavlja nuždu u gaćice, ono koje je komuniciralo riječima sada opet pribjegava gestama i sl. Razlog takvog ponašanja nije zaostajanje u razvoju. U želji da bude zaštićeno, dijete bira ona ponašanja koja mu nude veću sigurnost. Takve promjene ponašanja su prolaznog karaktera. One će nestati kada se dijete prilagodi novoj sredini tj. kada se bude osjećalo sigurno.

Koliko dugo će trajati razdoblje prilagodbe i kako će se dijete ponašati tijekom tog razdoblja velikim dijelom ovisi:

- o starosti djeteta (lakše se prilagođavaju starija nego mlađa djeca),
- o prethodnim kontaktima s većim brojem djece i odraslih
- o osobnosti djeteta,
- je li na koji način dijete pripremano na polazak u jaslice/vrtić
- o redovitosti dolaženja u vrtić tijekom razdoblja prilagodbe (izostanci produžuju vrijeme prilagodbe)

KAKO MOŽEMO POMOĆI DJETETU DA SE ŠTO BRŽE I LAKŠE PRILAGODI PRIJE SAMOG POLASKA:

-Uskladite stavove o vrtiću unutar obitelji.

-Imajte suradnički i pozitivan stav prema vrtiću, predstavite djetetu vrtić kao zabavno i veselo mjesto a ne "nužno zlo".

- Potičite dijete na druženje s drugom djecom i odraslima.
- Razvijajte samostalnost djeteta u hranjenju, higijenskim navikama i pospremanju igračkaka kod kuće (primjereno dobi i mogućnostima djeteta).
- Uskladite ritam života kod kuće s vrtićkim.
- Odvikavanje od pelena, bočice ili dude učinite u neko drugo vrijeme, ali nikako ne za vrijeme prilagodbe.
- Pri ostavljanju djeteta kratko i srdačno se rastanite (a ne dramatično i dugo, rastanak je bolan i treba ga skratiti).
- Pridržavajte se dogovorenih termina postupne prilagodbe i na taj način pružite djetetu mogućnost da se postupno prilagodi na svoj novi način života.
- Izmjenjujte informacije i dogovarajte se o svemu s odgojiteljicom.
- Nikako nemojte plašiti dijete vrtićem (Tamo se mora sve pojesti, mora se spavati... i slične izjave).

KADA DIJETE KRENE U VRTIĆ:

- Poželjno je da prvi tjedan ili dva dijete dolazi u vrtić na kraće vrijeme. Raspored dolaženja treba dogovoriti na upisnom razgovoru i s odgojiteljicama. Poželjno je da roditelj u prvi dan boravi u odgojnoj skupini zajedno s djetetom kako bi zajedno upoznali i istražili novu sredinu u kojoj će dijete boraviti.
- Ponijeti neku djetetu dragu igračku ili predmet – oni mu pružaju sigurnost (bočica, gaza, dudica i sl.)
- Tijekom razdoblja prilagodbe ne preporuča se navikavati dijete na nove oblike ponašanja, poput odvikavanja od bočice, dude ili pelena. Ako željeno ponašanje nije usvojeno do polaska u jaslice/vrtić, tijekom prilagodbe ga svakako nije dobro poticati, nego ostaviti za vrijeme nakon što prođe prilagodba na vrtić.
- Vrlo je važan jutarnji rastanak s djetetom u jaslicama/vrtiću. Roditelj treba ostati smiren. Dijete će osjetiti uznemirenost i zabrinutost roditelja, pa će se i ono tako osjećati. Rastanak s djetetom ne smije se odgađati u nedogled. Dugo smirivanje djeteta ili ponovno vraćanje se ne preporuča.

ŠTO MOŽE OTEŽATI ODVAJANJE?

- nesiguran, zaplakan roditelj
- roditelj koji, ne oprostivši se od djeteta, doslovno pobjegne
- roditelj koji od svog djeteta traži dopuštenje za odlazak (“Mogu li sada otići?”; “Reci mi kad mogu otići!” i sl.)

Djeca u svojim ponašanjima pokazuju sklonost “preslikavanju” osjećaja roditelja. Dijete koje osjeća roditeljevu nesigurnost i nepovjerenje i samo je nesigurno i nepovjerljivo.

Nakon nekog vremena, kada se dijete prilagodi i oslobodi straha od nepoznatog, jaslice/vrtić postat će mjesto u koje će dijete rado dolaziti i gdje će provoditi vrijeme u igri s novim prijateljima.

Nadamo se da smo Vam ovim savjetima pomogli da to vrijeme dođe što prije.

